

Kulutõhususe ja ravikindlustuse eelarve mõju hinnang

Teenuse nimetus	Diabeediga lapse toetamine haridusasutuses
Taotluse number	1123

Eesti Lastearstide Liit on esitanud taotluse tervishoiuteenuste leotellu uue teenuse lisamiseks diabeediga lapse toetamine haridusasutuses. Meditsiiniliseks näidustuseks on lastel esinev 1. tüüpi diabeet, mis on krooniline autoimmuunne haigus, mille korral hävivad kõhunäärme insuliini tootvad rakud. Need lapsed vajavad eluaegset insuliinasendusravi. Kuna lasteaia- ja kooliealised lapsed veedavad olulise osa oma päevast lasteasutuses, siis vajab sealse personali tuge diabeedi haldusel, et tagada diabeedi hea kontroll.

Taotluse andmetel on tagatud 1. tüüpi diabeeti põdeva lapse toimetulek haridusasutuses, diabeedi kontroll lasteaia- või koolipäeva jooksul on hea ning last koheldakse võrdselt teiste lastega. Taotleja on välja toonud maailmapraktika ja võrreldava kogemuse Eestis, mille kohaselt vahetu koolitamise ja nõustamisega teenus on lapse haridusasutuses tulemuslik. Diabeeti põdevad lapsed saavad koolitus- ja nõustamisprotsessi läbinud tugiisikutelt vajaliku mõistmise ja tervise toetamise, millest tulenevalt nende lasteaia- ja koolipäeva jooksul diabeedi kontroll paraneb, mõjutades olulisel määral lapse üldist ravitulemust.

Teenuse otseseks meditsiiniliseks näidustuseks on diabeedi metaboolse kontrolli parandamine ja tüsistuste vältimine. Kuid kuna teenuse sisuks on haridusasutuse personali koolitamine ja nõustamine, mis ei ole tervishoiuteenus Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse tähenduses, siis ei saa taotletud teenust hinnata tervishoiuteenuse hindamise kriteeriumite järgi.

1. Teenuse kulude (hinna) põhjendus;

1. tüüpi diabeeti haigestumine lastel kasvab kogu maailmas 3-4% aastas. Aastatel 2007-2013 kasvas Eestis diabeeti haigestumine 8% aastas, mis oli 2-3 korda kiirem kui Euroopas keskmiselt. Haigus avaldub üha nooremas eas. Kui varasematel aastatel haigestuti kõige sagedamini 10-14a vanuses, siis nüüd haigestuvad kõige enam 5-9a ja veelgi nooremad lapsed, sh vanusegrupis 0-5a.

Eestis on üle 630 (EHK 2014.a.andmed) lapse ja nooruki, kes on haigestunud 1. tüüpi diabeeti ning vajavad seetõttu pidevalt insuliinravi ja jälgimist veresuhkru taseme osas. Keskmiselt haigestub Eestis 1. tüüpi diabeeti 60-70 last aastas. Arvestades esmahaigestumust ja juba arvel olevaid diabeeti põdevaid lapsi, vajab aastaks 2020 teenust kuni ~115 last aastas.

Teenus koosneb erinevatest tegevustest:

1) suhte loomine pere ja haridusasutusega – vajab oskust läbi rääkida, et luua soodne pinnas koostööks. Siin on tegemist nn õe igapäevatööga, mille hind võib vastata õe haigla tunnitöö hinnale.

2) järgmises etapis on tegemist haridusasutuse külastamisega koos koolitamise (nt kooli ja lasteaia personal laiendatud koosseisus – kõik lapsega erinevates tegevustes kokku puutuvad täiskasvanud). Koolitamine eeldab laiemaid oskusi (täiskasvanute koolitamise oskus), vastavat igakordset ettevalmistust ja järeltegevusi, sh haridusasutusse kohale minemist. Koolitamise tunnihind võiks olla konkurentsi-võimeline, alates 40€ tund (tööandja kogukulu).

3) Järgmises etapis lapse ravijuhise kohane nõustamine (lapse rühma personal, last koolis toetavad isikud – kellest kujunevad lapse tugiisikud), tunnihind vastavalt rehabilitatsiooniteenuse õe grupitöö hinnale 25€ tund (tööandja kogukulu).

2. Kulude võrdlemine alternatiivsete teenuste kuludega

2.1. teenuse kulude võrdlus alternatiivse

Taotleja sõnul teenusega võrdlus alternatiivsete teenustega puudub.

2.2. patsiendi poolt tehtavad kulutused

Patsiendil kulutused puuduvad.

2.3. tulemuste hindamine ja võrdlemine alternatiivsete teenuste tulemustega

Vt punkt 2.1.

2.4. kulutõhususe uuringud taotletava teenuse kohta

Kulutõhususe uuringuid kirotsingul ei leitud.

3. Teenuse lühi- ja pikaajaline mõju ravikindlustuse kulude eelarvele, sealhulgas tuuakse eraldi välja mõju tervishoiuteenuste, ravimite ja töövõimetushüvitiste eelarvele;

Teenuse koguhinnaks võib kujuneda: 1-3h ettevalmistust hinnaga (õe tunnitöö hinnaga); kuni 4h koolitamist hinnaga 40€/h; kuni 10h nõustamist hinnaga 25€/h. Tunnid kombineeruvad vastavalt iga asutuse vajadusele ja eripärale. Lisandub õe transpordikulu isikliku sõiduauto kasutamisel 0,15€/km.

Teenuse osutamisega kaasnevad kulud (koolituse läbiviimiseks vajalikud ravitarvikud igale nõustajale):

Glükomeeter 1tk ühe koolitaja kohta. Glükomeetri testribad 1tk iga koolitatava kohta. Haigekassa piirhind glükomeetri testribadele 0,355€/tk (näide: kui koolitusel osaleb 30 inimest, vajatakse nende veresuhkru taseme määramiseks 30 testriba, hinnaga 30x0,355€). Lantsetid 1tk/per iga koolitavat. Haigekassa piirhind lantsetile on 0,062€/tk. (näide: kui koolitusel osaleb 30 inimest, kellel mõõdetakse veresuhkru taset, vajatakse 30 lantsetti hinnaga 30x0,062€). Desinfitseerimisvahendid veresuhkru mõõtmiseks koolitatavatel. Hind vastavalt kasutatavatele vahenditele. Soolalahusega pen süstimise õpetamiseks. Hind vastavalt kasutatavale vahendile, lisaks pen-i süstenõel, Haigekassa piirhind 0,1287€/tk.

Lisaks kulud koolitusega kaasnevatele dokumentide printimisele: trükitud ravijuhis ja tunnistused osalejatele. Koolitusmaterjalid: 1.,2. ja 3.taseme juhised, süsivesikute plakatid ja juhised „Lapse diabeet“. Kulu koolitusmaterjalidele 8-10 eurot.

4. Teenuse mõju teenust osutavatele erialadele planeeritavatele rahalistele mahtudele ja seos teiste erialadega;

SA Tallinna Lastehaigla ja SA TÜK Lastekliiniku juures on diabeediravi meeskond, mis pakub perele teenust, koostab koostöös perega lapse ravijuhendi ja vajadusel toetab nõustamisteenust pakkuvat õde. Teenust pakub diabeediravi meeskonda kuuluv õde või eriväljaõppe saanud õde, kes pakuvad koolitust, juhendamist ja igakülgset abi kõigis küsimustes, mis haridusasutuses lapse diabeedi haldamise osas tekivad kuni 15h ulatuses ühe haridusasutuse kohta ning teevad haridusasutuse personalile kättesaadavaks lapse diabeeti puudutavad juhendid ja materjalid. Teenuse osutamine toimuks koostöös laste diabeedikeskustega: SA Tallinna Lastehaigla ja SA TÜK Lastekliinik.

5. Teenuse väär- ja liigkasutamise majanduslikud mõjud

Väärkasutamine ei ole sisuliselt võimalik, kuna teenuse pakkumine on seotud kindla raviasutusega, kus lapse raviarst koostöös lapsevanemaga/lapsega otsustab kas laps vajab antud teenust.

6. Teenuse optimaalse kasutamise tagamise võimalikkus läbi kohaldamise tingimuste.

Teenuse pakkumine saab toimuda lapsevanema nõusolekul ja peab lähtuma konkreetse lapse/pere vajadustest ning ravijuhistest. Teenuse kontseptsioonis on kirjeldatud optimaalne teenuse pakkumise sagedus (kuni 3 korda koolitamist ja nõustamist) ja maht ühe lapse toetamiseks haridusasutuses (kuni 15 h).

7. Kokkuvõte

Esitatakse lühikokkuvõte koos hindaja selgituste ja põhjendustega tabelkujul:

	Vastus	Selgitused
Teenuse nimetus	Diabeediga lapse toetamine haridusasutuses	Teenuse sisu ei vasta teenuse nimetusele
Ettepaneku esitaja	Eesti Lastearstide Selts	
Teenuse alternatiivid	Puuduvad	
Kulutõhusus	Ei arvatatud	
Omaosalus	Ei	
Vajadus	2017 - 70 last 2018 - 75 last 2019 - 80 last 2020 - 85 last	
	Sh kuni 3 korda koolitamist ja nõustamist ühe lapse kohta	
Teenuse piirhind	Ei arvatatud	
Kohaldamise tingimused	Teenuse pakkumine saab toimuda lapsevanema nõusolekul ja peab lähtuma konkreetse lapse/pere vajadustest ning ravijuhistest.	
Muudatusest tulenev lisakulu ravikindlustuse eelarvele aastas kokku	Ei arvatatud	
Lühikokkuvõtte hinnatava teenuse kohta	Oluline ja vajalik teenus diabeediga laste tugiisikute jaoks, kuid kuna teenuse sisuks on haridusasutuse personali koolitamine ja nõustamine, mis ei ole TTKSi tervishoiuteenus, siis ei saa taotletud teenust hinnata tervishoiuteenuse hindamise kriteeriumite järgi.	